

ikke bestomindre Nar for Nar har forhøjet den. Med Hensyn til, hvad den ærede Ordfører bemærkede, at Udvalget havde foreslaaet at optage den sædvanlige Tilføielse paany, og at, som det forekommer mig, han antyde, der deri kunde ligge et Forsvar for den Maade, hvorpaa Ministeriet i det forløbne Nar havde anvendt Summen, skal jeg dog tillade mig at erindre om, at denne Tilføielse har en bestemt historisk Oprindelse, som gaaer i en anden Retning end den, den ærede Ordfører vil gjøre gjældende. I Loven fra 1856 blev der bestemt, at de Summer, som af Sorø Akademies Midler bleve anvendte til Oprettelse og Vedligeholdelse af høiere Folke- og Bøndeskoler, skulde fordeles mellem Skolefondene efter nærmere Bestemmelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, men da man næste Nar skulde forhandle Finantsloven, kom man til at see, at det kunde træde hindrende veien for at understøtte et Par Skoler, som man dog paa ingen Maade vilde undbrage sin Hjælp. Den ene laa paa Staden Kjøbenhavns Grund; det var Grundtvigs Høiskole paa Marienlyst. Den anden var Rødding Folkehøiskole, hvis Skolebygning ligger paa Slesvigst Grund, men som isvrigt har baade Bygninger og Torde under Ribe Amt. Begge disse Skoler høre ikke til noget af Kongerigets Amt og kunde altsaa ikke komme i Forbindelse med Amtsskoleraadene, og hvis man vilde give dem Understøttelse, maatte man tilføie en saadan Bestemmelse som den siden den Tid bestaendigt optagne og nu paany foreslaaede, at Summen ogsaa kan fordeles paa anden Maade end den i Loven fastsatte. Det forekommer mig klart, at der ikke i en saadan Tilføining kan ligge Noget, der ophæver Betydningen af Ordet: „Bøndeskoler“, som jo udtrykkelig staaer nævnt i Finantsloven, og til dem maae altsaa Pengene anvendes, men de behøve som Følge deraf kun ikke at fordeles gennem Skolefondene. Men nu er det dog, som det fremgaaer deels af Statsregnskabet, deels af Betænkningen,

Tilføidet, at i det forløbne Nar har en Deel af denne Sum været anvendt paa en Maade, der neppe vil kunne sættes i Forbindelse med de nævnte Bøndeskoler, idetmindste ikke i den rette Forbindelse. Der er saaledes nævnt 1800 Rd. til Udgifter ved et i Kjøbenhavn oprettet Kursus til videre Udbannelse af Lærere ved de høiere Bøndeskoler. At en saadan Underviisning i og for sig kan være nyttig og hensigtsmæssig, skal jeg ikke benægte. Men naar en saadan Underviisning skal finde Sted, er der en anden Sum paa Finantsloven, hvorfra Pengene maae tages, nemlig de under Seminarier og Seminariefonden til Seminaristers Udbannelse i Kjøbenhavn opførte 4800 Rd. De 10,000 Rd. ere jo tillagte Skoler og ikke Lærere, der maastee ikke staae i videre Forbindelse med Bøndeskolerne, end at de kunne forlade dem strax eller efter $\frac{1}{2}$ Aars Forløb, efterat de have faaet denne Underviisning, der endda falder temmelig kostbar. Havde man givet Skolerne selv de fornødne Penge, vilde de nok have kunnet finde de fornødne, dygtige Lærere. I ethvert Fald burde denne Sum dog tages fra de Bidrag, man hidtil havde skjænket vedkommende Skoler, fordi de igjen vilde have Gapn deraf derved, at deres Lærere fik en saadan høiere Dannelse. Dette er imidlertid langt fra Tilføidet. En stor Deel af denne Sum er derimod taget fra Skoler, der havde Lærere, som ved offentlig afslagne Prøver havde vist, at de havde Dygtighed i de Fag, hvori Ministeren vilde fremme Underviisningen ved dette Ophold i Kjøbenhavn. Der ved kunne disse Skoler blive nødsagede til at afstedige disse Lærere og komme til at savne det, som Ministeren vilde fremme ved de andre Skoler. Fremdeles er det mig bekjendt, at en vis Deel af denne Sum er bleven anvendt til, at understøtte Skoler, der vilde paatage sig at forberede Folk til at blive Hjælperlærere eller vordeende Seminarister.